

Názov predmetu:	OŠETROVATELSKÉ TECHNIKY 1
Odbor, forma štúdia:	ošetrovateľstvo, denné bakalárske štúdium
Ročník:	I.
Akademický rok:	2026/2027
Semester:	zimný
Rozsah výučby:	o/6 PH, 30 KS
Zodpovedný vyučujúci:	Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
Vyučujúci:	Mgr. Ivan Farský, PhD., Mgr. Klára Kuljovská, Mgr. Martina Lepiešová, PhD., Mgr. Peter Matejovie, Mgr. Michaela Miertová, PhD., Mgr. Lucia Podolinská, PhD.
Miestnosť:	Štefánikov Ústav MH5, 23

Časový harmonogram a miesto výučby

Výučba v predmete sa uskutočňuje ako povinná kontaktná teoreticko-praktická výučba formou 6-hodinových cvičení v školských laboratórnych podmienkach simulačnej a demonštračnej učebne č.23 (simulované prostredie nemocničnej izby a sesterskej ambulancie) na Ústave ošetrovateľstva JLF UK v budove Štefánikovho Ústavu, Malá hora 5 (MH5). Cvičenia sú realizované prezenčne, v každom týždni semestra, v piatich skupinách študentov podľa rozvrhu:

- 4. a 5. skupina: utorok 11,45 – 16,15 hod.
- 1. skupina: streda 8,00 – 12,30 hod.
- 2. a 3. skupina: piatok 8,00 – 12,30 hod.

Pozn.: Z hľadiska organizácie predmetu je potrebné dodržiavať uvedené zaradenie skupín v rozvrhu, ako aj rozdelenie študentov do skupín – akékoľvek prestupy medzi skupinami nie sú povolené.

Na cvičeniach v priestoroch simulačnej a demonštračnej učebne je podmienkou úprava študentov v súlade s požiadavkami na úpravu zdravotníckych pracovníkov v klinickom prostredí – povinnosťou študentov je prezliecť sa do zdravotníckeho oblečenia a prezúvať sa (15 min. pred cvičením, v priestoroch na to určených pred učebňou č.23).

Cieľové vedomosti a zručnosti (klinické kompetencie)

Študent bude schopný:

- definovať základné pojmy asepsa, antisepsa, dekontaminácia, mechanická očista, dezinfekcia, sterilizácia; dodržiavať zásady prevencie prenosu nákaz; definovať zásady bariérového ošetrovateľského režimu; správne manipulovať so sterilizačnými obalmi; správne zvoliť a demonštrovať jednotlivé postupy hygieny rúk a používania rukavíc (sterilných / nesterilných)
- definovať jednotlivé typy obväzov; dodržiavať zásady a techniky prikladania obväzov; zhotoviť jednotlivé druhy obväzov v zmysle zásady 3E (efektivita, estetika, ekonomika)
- manipulovať s rôznymi typmi nemocničných postelí; používať pomocné zariadenia postele; realizovať úpravu a prezliekanie prázdnej postele / postele s ležiacim pacientom; definovať a zabezpečiť jednotlivé vyšetrovacie a terapeutické polohy pacienta, aplikovať základné prvky bazálnej stimulácie pri zaistení jednotlivých polôh pacienta
- realizovať vstupný hygienický filter pri prijíme pacienta; realizovať zabezpečenie základnej hygienickej starostlivosti (ranná / večerná toaleta: hygiena ústnej dutiny / dentálna hygiena, hygiena rúk, hygiena tela; celkový kúpeľ na lôžku; umývanie vlasov; holenie; obliekanie / vyzliekanie pacienta;); realizovať zabezpečenie špeciálnej hygienickej starostlivosti (špeciálna starostlivosť o dutinu ústnu; špeciálna starostlivosť o oči a uši u pacienta v bezvedomí; starostlivosť o kožu a sliznice pacienta v prevencii intertriga a prevencii dekubitov; použitie absorpčných pomôcok u pacienta s inkontinenciou; starostlivosť o protetické pomôcky), aplikovať základné prvky bazálnej stimulácie počas hygienickej starostlivosti
- opísať vplyv imobility na ľudský organizmus a najčastejšie komplikácie na jednotlivých telesných systémoch; posúdiť riziko vzniku dekubitov; v prevencii vzniku imobilizačného syndrómu realizovať preventívne polohovanie, izometrické cvičenia, izotonické cvičenia na rozsah pohybov v kĺboch (aktívne, pasívne a autoasistované), vertikalizáciu, aktivizáciu a mobilizáciu pacienta, dychovú a cievnu gymnastiku; zhotoviť bandáž dolných končatín / navliecť antitrombotické pančuchy; aplikovať základné prvky bazálnej stimulácie
- odmerať a posúdiť vitálne funkcie pacienta (TK, P, D, TT); demonštrovať meranie saturácie kyslíka pulzným oxymetrom; zhotoviť EKG záznam

- charakterizovať zásady diétoterapie a jednotný diétny systém; indikovať základnú diétu pri príjme pacienta; monitorovať a podporovať pitný režim, realizovať záznam bilancie tekutín (PVT); realizovať podávanie jedla chodiacim pacientom / pomoc pri stravovaní / kŕmenie pacienta; demonštrovať zavedenie a odstránenie oro/nasogastrickej sondy; realizovať techniky prevencie komplikácií pri zavedenej oro/nasogastrickej sonde
- realizovať intervencie na podporu fyziologickej mikcie; charakterizovať a posúdiť jednotlivé zmeny a poruchy vylučovania moču; demonštrovať katetrizáciu močového mechúra (MM) u ženy a asistovať pri katetrizácii MM u muža - priamym a permanentným močovým katétrom (PMK); zabezpečiť funkčnosť PMK; realizovať starostlivosť o pacienta s PMK (techniky prevencie komplikácií pri zavedenom PMK); demonštrovať odstránenie PMK; charakterizovať jednotlivé typy inkontinencie moču; realizovať techniky prevencie komplikácií pri inkontinencii
- realizovať intervencie na podporu defekácie; charakterizovať a posúdiť jednotlivé zmeny a poruchy vyprázdňovania stolice; demonštrovať zavedenie rektálnej rúrky u pacienta s meteorizmom; demonštrovať aplikáciu jednotlivých druhov klyziem
- charakterizovať všeobecné zásady a spôsoby aplikácie liekov; identifikovať jednotlivé aplikačné formy liekov; správnym spôsobom pripraviť a podávať lieky podľa ordinácie lekára per os, sublingválne, bukálné
- demonštrovať topickú aplikáciu liekov na kožu a sliznice, do oka, ucha, nosa, per rectum
- edukovať pacienta o spôsobe aplikácie liekov do dýchacích ciest / inhalačnej terapie; demonštrovať použitie rôznych foriem inhalátorov u detí a dospelých; demonštrovať nebulizáciu pacienta
- charakterizovať všeobecné zásady odberu biologického materiálu; odobrať moč, stolicu, spútum na vyšetrenie; realizovať výtery a stery z telesných dutín, kože a slizníc; realizovať fyzikálne posúdenie a orientačné chemické vyšetrenie vzoriek
- dodržiavať bezpečnostné opatrenia v prevencii punkčných poranení zdravotníckeho personálu; realizovať orientačné vyšetrenie glykémie glukomerom; realizovať odber kapilárnej krvi na vyšetrenie glykémie a acidobázickej rovnováhy (ABR); asistovať pri odbere arteriálnej krvi na vyšetrenie ABR
- realizovať odber venóznej krvi otvoreným, zatvoreným a kombinovaným spôsobom na jednotlivé ordinované vyšetrenia
- dodržiavať všeobecné zásady prípravy injekcií; pripraviť a aplikovať intradermálne (intrakutánne) injekcie, subkutánne injekcie (vrátane inzulinoterapie a antikoagulačnej terapie), intramuskulárne injekcie
- používať technické inovácie súvisiace s metódami zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti

Cvičenia

S cieľom dosiahnuť aktívnu participáciu študentov na procese získavania predpísaných klinických kompetencií žiadame študentov pripraviť sa na každé cvičenie štúdiom príslušných materiálov a podkladov, ktoré budú priebežne prezentované v rámci kanálov tímu **Študenti OSB od AR 26-27_Ošetrovateľské techniky** v prostredí MS Teams.

1. Starostlivosť o pomôcky a základne postupy prevencie infekcie

4. skupina	utorok	15.9.	Mgr. Ivan Farský, PhD. (DV)
5. skupina	utorok	15.9.	Mgr. Martina Lepiešová, PhD. (DV)
1. skupina	streda	16.9.	Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
2. skupina	piatok	18.9.	Mgr. Ivan Farský, PhD.
3. skupina	piatok	18.9.	Mgr. Martina Lepiešová, PhD.

2. Obväzový materiál a obväzová technika

4. skupina	utorok	22.9.	Mgr. Klára Kuljovská
5. skupina	utorok	22.9.	Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
1. skupina	streda	23.9.	Mgr. Ivan Farský, PhD.
2. skupina	piatok	25.9.	Mgr. Ivan Farský, PhD.
3. skupina	piatok	25.9.	Mgr. Martina Lepiešová, PhD.

3. Starostlivosť o posteľ a zabezpečenie jednotlivých polôh I. + vybrané prvky bazálnej stimulácie

4. skupina	utorok	29.9.	Mgr. Lucia Podolinská, PhD.
5. skupina	utorok	29.9.	Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
1. skupina	streda	30.9.	Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
2. skupina	piatok	2.10.	Mgr. Lucia Podolinská, PhD.
3. skupina	piatok	2.10.	Mgr. Martina Lepiešová, PhD.

4. Základná a špeciálna hygienická starostlivosť + vybrané prvky bazálnej stimulácie

4. skupina	utorok	6.10.	Mgr. Lucia Podolinská, PhD.
5. skupina	utorok	6.10.	Mgr. Klára Kuljovská
1. skupina	streda	7.10.	Mgr. Klára Kuljovská
2. skupina	piatok	9.10.	Mgr. Peter Matejovie
3. skupina	piatok	9.10.	Mgr. Klára Kuljovská

5. Prevencia imobilizačného syndrómu + vybrané prvky bazálnej stimulácie

- 4. skupina utorok 13.10. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 5. skupina utorok 13.10. Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
- 1. skupina streda 14.10. Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
- 2. skupina piatok 16.10. Mgr. Klára Kuljovská (IMATR?)
- 3. skupina piatok 16.10. Mgr. Martina Lepiešová, PhD. (IMATR?)

6. Výživa a príjem tekutín I. + vybrané prvky bazálnej stimulácie

- 4. skupina utorok 20.10. Mgr. Klára Kuljovská
- 5. skupina utorok 20.10. Mgr. Michaela Miertová, PhD.
- 1. skupina streda 21.10. Mgr. Michaela Miertová, PhD.
- 2. skupina piatok 23.10. Mgr. Klára Kuljovská
- 3. skupina piatok 23.10. Mgr. Michaela Miertová, PhD.

7. Aplikácia liekov

- 4. skupina utorok 27.10. Mgr. Peter Matejovie
- 5. skupina utorok 27.10. Mgr. Michaela Miertová, PhD.
- 1. skupina streda 28.10. Mgr. Peter Matejovie
- 2. skupina piatok 30.10. Mgr. Michaela Miertová, PhD. (RV)
- 3. skupina piatok 30.10. Mgr. Ivan Farský, PhD. (RV)

8. Vitálne funkcie I.

- 4. skupina utorok 3.11. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 5. skupina utorok 3.11. Mgr. Michaela Miertová, PhD.
- 1. skupina streda 4.11. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 2. skupina piatok 6.11. Mgr. Michaela Miertová, PhD.
- 3. skupina piatok 6.11. Mgr. Ivan Farský, PhD.

9. Starostlivosť o vyprázdňovanie I. - mikcia

- 4. skupina utorok 10.11. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 5. skupina utorok 10.11. Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
- 1. skupina streda 11.11. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 2. skupina piatok 13.11. Mgr. Klára Kuljovská
- 3. skupina piatok 13.11. Mgr. Martina Lepiešová, PhD.

10. Starostlivosť o vyprázdňovanie I. – inkontinencia, defekácia

- 4. skupina utorok 17.11. Mgr. Ivan Farský, PhD. (RV)
- 5. skupina utorok 17.11. Mgr. Klára Kuljovská (RV)
- 1. skupina streda 18.11. Mgr. Klára Kuljovská
- 2. skupina piatok 20.11. Mgr. Klára Kuljovská
- 3. skupina piatok 20.11. Mgr. Michaela Miertová, PhD.

11. Odber biologického materiálu I. + kapilárna krv

- 4. skupina utorok 24.11. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 5. skupina utorok 24.11. Mgr. Klára Kuljovská
- 1. skupina streda 25.11. Mgr. Klára Kuljovská
- 2. skupina piatok 27.11. Mgr. Klára Kuljovská
- 3. skupina piatok 27.11. Mgr. Ivan Farský, PhD.

12. Odber biologického materiálu II. – venózna krv + asistencia pri odbere arteriálnej krvi

- 4. skupina utorok 1.12. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 5. skupina utorok 1.12. Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
- 1. skupina streda 2.12. Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
- 2. skupina piatok 4.12. Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
- 3. skupina piatok 4.12. Mgr. Klára Kuljovská

13. Parenterálna aplikácia liekov I. - injekcie

- 4. skupina utorok 8.12. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 5. skupina utorok 8.12. Mgr. Michaela Miertová, PhD.
- 1. skupina streda 9.12. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 2. skupina piatok 11.12. Mgr. Michaela Miertová, PhD.
- 3. skupina piatok 11.12. Mgr. Klára Kuljovská

14. Priebežné hodnotenie – preverovanie klinických kompetencií metódou OSCE

- 4. skupina utorok 15.12. Mgr. Klára Kuljovská
- 5. skupina utorok 15.12. Mgr. Martina Lepiešová, PhD.
- 1. skupina streda 16.12. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 2. skupina piatok 18.12. Mgr. Ivan Farský, PhD.
- 3. skupina piatok 18.12. Mgr. Martina Lepiešová, PhD.

Podmienky ukončenia predmetu

- **Priebežné hodnotenie praktických zručností v priebehu semestra, počas cvičení prezenčnej výučby**
U každého študenta bude jedenkrát počas semestra realizované priebežné hodnotenie praktických zručností = hodnotenie realizácie jedného vybraného ošetrovateľského výkonu; *pozn.: Priebežné hodnotenie sa začne realizovať od 5. týždňa semestra – vybraný študent si vylosuje jeden ošetrovateľský výkon z tematických okruhov cvičení, ktoré prebehli do daného týždňa.*
Rozsah hodnotenia: 0 – 10 bodov, čo je ekvivalentom stupnice hodnotenia 0 – 100 % (evidencia v prezenčnej listine každej skupiny, pri mene študenta).
Obsah hodnotenia: odôvodňovanie a argumentácia vo vzťahu k výkonu; jeho realizácia: príprava pred – telesná, psychická / pomôcky / klinická správnosť výkonu / rýchlosť výkonu / dodržiavanie zásad asepsy a antisepsy / komunikácia s pacientom počas výkonu / starostlivosť po výkone / schopnosť študenta pracovať samostatne / záznam o realizácii výkonu; dodržiavanie národných a lokálnych štandardov výkonov; teoretické vedomosti vo vzťahu k realizovanému výkonu.
- **(KS 30*) – štúdium literatúry a poskytnutých študijných materiálov, príprava na záverečný vedomostný test**
Záverečný test sa bude realizovať online formou v systéme Moodle v 14. týždni semestra; *pozn.: Otázky testu reflektujú všetky tematické okruhy uvedené v sylabe predmetu a prebraté témy.*
Rozsah hodnotenia: 0 – 30 bodov; hranica úspešnosti: minimálne 60 % (min. 18 bodov) – v prípade získania menej ako 18 bodov je možné test opakovať, maximálne 2-krát.
- **Záverečné preverovanie klinických kompetencií metódou OSCE**
OSCE (objektívne štruktúrované klinické hodnotenie) je štruktúrovaná metóda hodnotenia úrovne klinických kompetencií študenta na základe riešenia konkrétnej navodenej či simulovanej klinickej situácie. Základnými charakteristikami OSCE je snaha o objektivitu, štruktúrovanosť a systematickosť hodnotenia klinických kompetencií v simulovaných podmienkach. Informácie a detaily k hodnoteniu metódou OSCE študenti dostanú v priebehu semestra; *pozn.: Klinické situácie pre OSCE hodnotenie reflektujú všetky tematické okruhy uvedené v sylabe predmetu a prebraté témy.*
Rozsah hodnotenia: maximálny počet bodov je pri klinických situáciách nastavený rôzne; hranica úspešnosti: minimálne 60 % bodov za konkrétnu navodenú situáciu – v prípade získania menej ako 18 bodov je možné test opakovať, maximálne 2-krát.
– OSCE hodnotenie pod 60 % bodov je možné opakovať, maximálne 2-krát.
Pozn.: výsledok OSCE hodnotenia (v %) sa prepočítava na max. 60 bodov (nakol'ko OSCE tvorí 60 % celkového hodnotenia v predmete).
- Jedno cvičenie (6 hod.) môže študent vynechať bez ospravedlnenia a povinnosti náhrady výučby; ďalšie vynechané cvičenia (ospravedlnenie neúčasti sa vykonáva v súlade s čl. 4 ods. 23 Študijného poriadku JLF UK, VP 21/2023, viď Ročenka JLF UK pre AR 2026/2027) je nutné nahradiť v 14. týždni (bude vypísaný spoločný termín pre všetkých študentov) – povolená je náhrada max. 2 cvičení (12 hodín).
- Na komunikáciu s vyučujúcou zodpovednou za predmet (martina.lepiesova@uniba.sk) používať výhradne školskú mailovú adresu.

Priebežné hodnotenie a hodnotenie predmetu	Počet bodov (min-max)
Priebežné hodnotenie praktických zručností	0-10
Záverečný vedomostný test	(hranica úspešnosti min. 60 %) 18-30
Záverečné preverovanie klinických kompetencií metódou OSCE	(hranica úspešnosti min. 60 %) 36-60 po prepočte
Hodnotenie predmetu	(hranica úspešnosti min. 60 %) 60-100
A = 100 – 91 %, B = 90 – 81 %, C = 80 – 73 %, D = 72 – 66 %, E = 65 – 60 %, FX < 60 %	

LITERATÚRA

E-learningový kurz Ošetrovateľské techniky, tvorený za podpory grantu KEGA: Implementácia metód objektívneho štruktúrovaného klinického hodnotenia (OSCE) do výučby študentov zdravotníckych študijných programov (025UK-4/2021). Dostupné na: <https://moodle.uniba.sk/course/view.php?id=1494>

KALÁNKOVÁ, D. *Vybrané hodnotiace a meracie techniky a postupy v ošetrovateľstve*. [online]. Multimediálna podpora výučby klinických a zdravotníckych disciplín: Portál Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského, 2020. 86 s. ISBN 978-80-8187-087-3. Dostupné na:

<https://portal.jfmed.uniba.sk/clanky.php?aid=430>

KRIŠKOVÁ, A. a kol. *Ošetrovateľské techniky*. Martin: Osveta, 2006. 779 s. ISBN 80-8063-202-2.

MIERTO VÁ, M., ŽIAKOVÁ, K., OVŠONKOVÁ, A., FARSKÝ, I., LEPIEŠOVÁ, M. a kol. *Multimediálna vysokoškolská učebnica ošetrovateľských techník a zručností*. [online]. UK v Bratislave, JLF v Martine, Ústav ošetrovateľstva, 2015. 672 s. ISBN 978-80-89544-88-2 Dostupné na:

<https://portal.jfmed.uniba.sk/clanky.php?aid=319>

MZ SR. *Schválené postupy na výkon prevencie, štandardné diagnostické postupy a štandardné terapeutické postupy – časti: Ošetrovateľstvo. Ošetrovateľstvo v intenzívnej starostlivosti. OPS pre otázky bezpečnosti pacienta. Dlhodobá starostlivosť*. [online]. Dostupné na: <https://www.health.gov.sk/?Standardne-Postupy-V-Zdravotnictve>

Vyhláška MZ SR č. 192/2015 Z. z. z 28. júla 2015, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 553/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia.

Vyhláška MZ SR č. 208/2024 Z. z. z 15. júla 2024, ktorou sa určuje rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne, samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom a rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou samostatne, samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom.

OSACKÁ, P. a kol. *Techniky a postupy v ošetrovateľstve*. 1. vyd. Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, 2007. 505 s. ISBN 978-80-88866-48-0.

Zákon č. 576/2004 Z. z. z 21. októbra 2004 o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tematické okruhy na záverečný vedomostný test + záverečné preverovanie klinických kompetencií metódou OSCE

Starostlivosť o pomôcky a základne postupy prevencie infekcie

Obväzový materiál a obväzová technika

Starostlivosť o posteľ a zabezpečenie jednotlivých polôh I.

Základná a špeciálna hygienická starostlivosť

Prevencia imobilizačného syndrómu

Výživa a príjem tekutín I.

Vybrané prvky bazálnej stimulácie

Aplikácia liekov

Vitálne funkcie I.

Starostlivosť o vyprázdňovanie I. – mikcia, inkontinencia, defekácia

Odber biologického materiálu I. + kapilárna krv

Odber biologického materiálu II. – venózna krv + asistencia pri odbere arteriálnej krvi

Parenterálna aplikácia liekov I. - injekcie

Upozornenie

Počas vyučovacieho procesu žiadame študentov nepoužívať mobilné telefóny a zároveň sa zakazuje používať tieto zariadenia na zhotovovanie akýchkoľvek obrazových alebo zvukových záznamov bez súhlasu vyučujúceho.